

ชื่อเรื่อง บทบาทสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัย นภภรณ์ ไชยศรี **ปริญญา** ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา)

กรรมการที่ปรึกษา ดร. รังสรรค์ สิงห์เลิศ **ประธานกรรมการ**
อาจารย์ณมล อินทร์ประสิทธิ์ **กรรมการ**
อาจารย์ชมพูนุท เมฆเมืองทอง **กรรมการ**

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและความคิดเห็นข้อเสนอแนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 382 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for windows 10.0 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t -test)

ผลการวิจัยพบว่าบทบาทสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือด้านการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ ด้านการจัดการทรัพยากรดิน ด้านการจัดการทรัพยากรป่าชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดการสภาพชุมชน อยู่ในระดับมาก

การศึกษาสภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านสภาพปัญหาแหล่งน้ำ มีปัญหาด้านน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ สภาพปัญหาทรัพยากรดิน มีปัญหาด้านดินเสื่อมคุณภาพ ด้านสภาพป่าปัญหาป่าชุมชน มีปัญหาด้านตัดไม้ไม้ได้ขนาดไปใช้ ด้านสภาพปัญหาในชุมชน มีปัญหาด้านทางระบายน้ำอุดตัน

การเปรียบเทียบระดับบทบาทระหว่างกลุ่มสถานภาพทางตำแหน่ง พบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีบทบาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มสมาชิกฝ่ายบริหารมีบทบาทในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมากกว่าสมาชิกฝ่ายสภา

ข้อเสนอแนะทั่วไปต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในแต่ละด้านมี ดังนี้ ด้านการจัดการทรัพยากรแหล่งน้ำ มีผู้ให้ความคิดเห็นอยากให้มีการระเบียบการใช้น้ำ เพื่อการเกษตร ด้านการจัดการทรัพยากรดิน อยากให้มีการรณรงค์ให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี มีการปลูกพืชหมุนเวียน ด้านการจัดการทรัพยากรป่าชุมชน ปลูกป่าทดแทน ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า ด้านการจัดการสภาพชุมชน ควรมีการบุคลากรรองรับระบายน้ำอุทกต้น ควรจัดหาถังขยะ จัดให้มีที่ทิ้งขยะและกำจัดขยะให้เพียงพอเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : A Study of the Roles of the Officials of the Sub-District Administration
Organization in Environmental and Natural Management in Yang Talard,
Kalasin

Author : Ms. Napaporn Chaisri **Degree** : M.A.(Social Sciences for Development)

Advisors : Dr. Rungson Singhalert Chairperson
 Mrs. Naruemol Intharaprasit Committee
 Mrs. Chopoonuch Mekmaungthong Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2005

Abstract

The purposes of this research were to study the roles and suggestions of the officials of Yang Talard administration organization in environmental and natural management. The samples were 382 officials of sub-district administration organization who took responsibility for environmental and natural management in Yang Talard, Kalasin. The data was selected by rating-scale questionnaire. The data was analyzed by SPSS for Windows 10.0. The research statistics were mode, percentage, means, standard deviation and *t*-test.

The results of the research were as follows;

According to the information, it was found that the roles of the officials of sub-district administration organization in environmental and natural management was on the average level. In regard to four matters, three matters; water-resource management, land management, public forest management were on average while the level of community development was high.

In regard to the problems of four matters, they were a shortage of water supply for agriculture, deteriorated soil, deforestation of the public forest and a letting waste water off system.

Comparison to two different members of working staff, it was found that their roles in environmental and natural management were different significantly at the .05 of the statistical level. The administrative staff had more roles than the council staff.

In conclusion it was suggested that there should be obligations of using water for agriculture, fertilizing soil with bio-fertilizer, rotation farming, replanting, deforesting protection, rebuilding a canal for letting waste water off.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY